

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 23 marca 2026 r.
znak sprawy: BM.wds.073.5.2026

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Dotyczy: pisma z 20 lutego 2026 r. znak KRIR/JM/222/2026.

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na ww. pismo, dotyczące wniosków Wielkopolskiej Izby Rolniczej z 10 lutego 2026 r. (znak WIR.BW.JŻ.390.2026), poniżej przedstawiam informacje będące w kompetencjach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW).

Ad. „trudnej sytuacji producentów rolnych, w szczególności hodowców trzody chlewnej”.

Produkcja zwierzęca, w tym kwestie związane z hodowlą zwierząt i wsparciem postępu biologicznego, są traktowane jako nierozzerwalny element rolnictwa w Polsce, niezbędny dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego. W celu zwiększenia potencjału hodowli świń rolnictwo od wielu lat jest wspierane na różnych płaszczyznach z wykorzystaniem zarówno instrumentów i środków pochodzących z Unii Europejskiej (UE), jak i środków krajowych.

MRiRW realizuje zadania dotyczące określania zasad i kierunków wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na wspieranie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej w zakresie hodowli zwierząt gospodarskich (w tym świń). W związku z tym, w ramach kompetencji pozostaje wsparcie hodowli zwierząt gospodarskich, związane z udzielaną pośrednio pomocą dla hodowców w formie subsydiowanych usług polegających na:

- 1) prowadzeniu ksiąg hodowlanych (pomoc w wysokości do 100% kosztów kwalifikujących się do objęcia dotacją),
- 2) prowadzeniu oceny wartości użytkowej lub hodowlanej zwierząt (pomoc w wysokości do 70% kosztów kwalifikujących się do objęcia dotacją).

Pomoc ta udzielana jest na zasadach określonych w rozporządzeniu w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (1).

Rozporządzenie to wskazuje obecnie łączną roczną stawkę dotacji na pomoc dla hodowców świń w ww. zakresie wynoszącą 8 817 000 zł (3 529 000 zł na prowadzenie ksiąg hodowlanych i 5 288 000 zł na prowadzenie oceny wartości użytkowej świń).

Należy wskazać, że w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) rolnicy utrzymujący świnie mogą skorzystać ze wsparcia obejmującego w szczególności:

- ekoschemat Dobrostan zwierząt (płatności bezpośrednie) oraz
- interwencję Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie (II filar PS WPR).

Ekoschemat Dobrostan zwierząt to interwencja, której celem jest zachęcenie rolników do utrzymywania zwierząt w podwyższonych (ponad obowiązujące standardy) warunkach dobrostanu. O płatności dobrostanowe mogą ubiegać się rolnicy utrzymujący w swoim gospodarstwie świnie, bydło, drób, kozy, owce oraz konie. Celem tego wsparcia jest zrekompensowanie rolnikom dodatkowych kosztów i utraconych dochodów w wyniku prowadzenia praktyk hodowlanych związanych z podwyższonym dobrostanem zwierząt.

W odniesieniu do świń, rolnik w pierwszej kolejności realizuje jedną z praktyk polegających na zwiększeniu powierzchni bytowej w pomieszczeniach/budynkach:

- co najmniej o 20% (lochy 3,9 pkt/szt., tuczniki 0,4 pkt/szt.) lub
- co najmniej o 50% (lochy 9,3 pkt/szt., tuczniki 0,6 pkt/szt.),

a dodatkowo może realizować praktyki:

- utrzymywanie na ściółce (lochy 1,6 pkt/szt., tuczniki 0,6 pkt/szt.),
- późniejsze odsadzanie prosiąt (lochy 2,7 pkt/szt.),
- utrzymywanie w cyklu zamkniętym (tuczniki 0,3 pkt/szt.),
- utrzymywanie zgodnie z wymogami systemu QAFP, w której płatność jest z tytułu ograniczania stosowania antybiotyków w tym systemie (lochy 1,9 pkt/szt., tuczniki 0,5 pkt/szt.).

Wartość punktu ustalana jest dla każdej kampanii. Szacunkowa wartość 1 pkt wynosi 22,47 euro czyli ok. 100 zł (1 EUR = 4,45 PLN).

Od kampanii 2025 r. w ekoschemacie Dobrostan zwierząt wprowadzono zmiany korzystne dla rolników utrzymujących świnie, tj.:

- zwiększono z 50 km do 100 km dopuszczalną odległość pochodzenia tuczników kwalifikujących się do płatności dobrostanowej;
- obniżono z 0,3 do 0,1 współczynnik przeliczania tuczników na DJP, dzięki czemu (ze względu na obowiązujący w ekoschemacie Dobrostan zwierząt mechanizm degresywności płatności) płatnością dobrostanową może zostać objętych 1500 szt. tuczników rocznie zamiast dotychczasowych 500 szt., przy zachowaniu stawki na sztukę na dotychczasowym poziomie;
- uproszczono zasady dotyczące przemieszczania tuczników do rzeźni – niezależnie od liczby pośredników, transport musi nastąpić w ciągu 3 dni od opuszczenia gospodarstwa;
- wydłużono (o 2 miesiące) - do 30 września danego roku, termin uzyskania certyfikatu potwierdzającego uczestnictwo w systemie jakości QAFP.

Ponadto w związku z procedowaną nowelizacją rozporządzenia ws. płatności dobrostanowych, od kampanii 2026 r. praktykę utrzymywanie zwierząt zgodnie z wymaganiami systemów jakości (aktualnie systemy QAFP/QMP) będą mogli realizować także rolnicy uczestniczący w innych

systemach jakości, które swoim zakresem obejmują m.in. ograniczanie wykorzystania antybiotyków w chowie zwierząt.

Uprawnieni do realizacji praktyki utrzymywanie zgodnie z wymaganiami systemów jakości będą rolnicy uczestniczący w następujących systemach (w zależności od utrzymywanego gatunku):

- świnie – QAFP, PQS, TAQ, rolnictwo ekologiczne,
- bydło mięsne – QMP, rolnictwo ekologiczne,
- drób rzeźny – QAFP, rolnictwo ekologiczne.

Ponadto należy poinformować, że w PS WPR w II filarze przewidziano interwencję **Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie**. Pomoc w ramach tej interwencji przyznawana jest rolnikom realizującym programy ochrony zasobów genetycznych, które są kierowane przez Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy. Wsparcie obejmuje zarówno lochy, jak i knury ras: puławskiej, złotnickiej białej i złotnickiej pstrej. Płatności dotyczą ras zachowawczych objętych odpowiednim programem ochrony, jeżeli ich liczba w stadzie wynosi co najmniej: 10 loch rasy puławskiej, 8 loch rasy złotnickiej białej i złotnickiej pstrej. Wsparcie można uzyskać maksymalnie do 70 loch stada świń rasy puławskiej oraz 100 loch pozostałych ras.

Płatność przyznawana jest corocznie zarówno do samic i samców objętych 5-letnim zobowiązaniem i wynosi 1335 zł/szt.

W zakresie stałego programu „Locha+” informuję, że zgodnie z przepisami § 13zn oraz § 13zz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (2) - była udzielana pomoc dla producenta świń (programu pomocy „Locha Plus”), któremu zagrażała utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19, bądź w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

Powyższe programy pomocowe mogły być wprowadzone na warunkach określonych w Komunikacie Komisji Europejskiej:

- 1) Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie stosowania ram dotyczących zamówień publicznych w sytuacji nadzwyczajnej związanej z kryzysem wywołanym epidemią COVID-19 (3), które w zakresie pomocy dla producentów rolnych obowiązywały do 30 czerwca 2023 r.,
- 2) Tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy (4), które w zakresie możliwości udzielania pomocy producentom rolnym obowiązywały do 31 grudnia 2024 r.

Tym samym obecnie nie ma podstaw prawnych do uruchomienia Programu Locha Plus dla producentów świń na dotychczasowych warunkach.

Obecnie uruchomienie pomocy dla producentów świń w formie dopłat „do każdego urodzonego prosięcia”, byłoby możliwe w formule pomocy de minimis, zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (5).

Limit krajowy pomocy de minimis w rolnictwie wynosi 682,850 mln euro w okresie trzech lat. Wykorzystanie limitu pomocy de minimis w rolnictwie na dzień 20.03.2026. wynosi 359,932 mln euro, co stanowi 52,71%.

W ramach programu „Locha+” ARiMR wypłaciła pomoc dla producentów hodujących lochy w kwocie:

- ✓ 442 992 tys. zł dla 32 576 beneficjentów - w 2022 roku,
- ✓ 441 331 tys. zł dla 27 711 beneficjentów - w 2023 roku.

Ad. „problemów związanych z obowiązkiem dostosowania miejsc do przechowywania nawozów naturalnych”.

Dzięki staraniom MRiRW rozwiązania wprowadzone w ustawie z dnia 25 lipca 2025 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przechowywania nawozów naturalnych (6), która w związku z wyrokiem TSUE (sprawa C356/13 - KE przeciw Polsce (7) w zakresie niewłaściwego wdrażania dyrektywy azotanowej (8)), podlegać musiała długotrwałym i trudnym negocjacom i uzgodnieniom z Komisją Europejską, wydłużyły terminy na dostosowanie miejsc do przechowywania nawozów naturalnych. Cały proces uzgodnień oraz prac legislacyjnych projektu ustawy, zgodnie z obowiązującymi procedurami, trwał ok 1,5 roku.

Ustawa ta wprowadziła termin na dokonywanie zgłoszeń – 3 miesiące od jej wejścia w życie. MRiRW dokonywało wszelkich starań, aby informacje o potrzebie dokonania zgłoszenia w celu uzyskania uprawnień do dłuższego terminu na dostosowanie miejsc do przechowywania nawozów naturalnych przez rolników posiadających do 210 DJP były upowszechniane nie tylko na stronie MRiRW, ale również w prasie rolniczej, w wiadomościach rolniczych oraz mediach społecznościowych.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1170, z późn. zm.).
- (2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.).
- (3) 2020/C 108 I/01 z późn. zm.
- (4) Dz. U. UE C 101/3 z 17.03.2023 r. z późn. zm.
- (5) Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9, z późn. zm.
- (6) Ustawa z dnia 25 lipca 2025 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przechowywania nawozów naturalnych (Dz. U. z 2025 r. poz.1187).
- (7) Wyrok Trybunału (dziewiąta izba) z dnia 20 listopada 2014 r. – Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (Sprawa C-356/13) ((Uchylenie zobowiązaniom państwa członkowskiego - Dyrektywa 91/676/EWG - Ochrona wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzenia rolniczego - Niewystarczające określenie wód zanieczyszczonych lub wód, które mogą zostać zanieczyszczone - Niewystarczające wyznaczenie stref zagrożenia - Programy działania - Środki niekompletne)) (2015/C 026/06).
- (8) Dyrektywa Rady z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (91/676/EWG) (Dz.U.U.E.L.1991.375.1).

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

